

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΕΡΤΖΟΥ

προέδρου της Εταιρείας
Μακεδονικών Σπουδών,
δημοσιογράφου και συγγραφέα

Φαίνεται πολύ παράδοξο να συγκρούεται με την άκρα Δεξιά και με τους θυλάκους της στον κρατικό μηχανισμό ένας δεξιός Πρωθυπουργός. Την βλέπουμε, όμως, σε απ' ευθείας μετάδοση. Στην πραγματικότητα, όμως, ο ιδρυτής της ΝΔ Κ. Γ. Καραμανλής είχε συγκρουσθεί σφοδρότερα με το απείρως ισχυρότερο τότε Βαθύ Κράτος της Δεξιάς ως Πρωθυπουργός τόσο το 1955-1963, οπότε ανασυγκρότησε από τα ερείπια την Ελλάδα, την θεμελίωσε σε ζωτικές υποδομές και την συνέδεσε με την ΕΟΚ, όσο και το 1974-1980, οπότε κατέλυσε τα ερείσματα της δικτατορίας, νομιμοποίησε το Κ.Κ.Ε., ίδρυσε την αρτιότερη και πιο μακρόβια Ελληνική Δημοκρατία, ενέταξε την χώρα στην ΕΟΚ, ενώ ως Πρόεδρος το 1981-1985 εγγυήθηκε

Ποιος συγκρούστηκε με το Βαθύ Κράτος της Δεξιάς

την ομαλή εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία και εξημέρωσε το τότε τριτοκοσμικό ΠΑΣΟΚ.

Μετά τον θάνατο του Αλ. Παπάγου ορκίσθηκε Πρωθυπουργός στις 6/10/1955, ένα μήνα μετά τους τρομερούς τουρκικούς βανδαλισμούς σε βάρος των Ελλήνων, στην Κωνσταντινούπολη. Τον επέλεξε ο Βασιλιάς, όπως είχε δικαίωμα ως Ρυθμιστής του Πολιτεύματος, σύμφωνα με το Σύνταγμα. Το πολιτικό σύστημα και το αθηναϊκό κατεστημένο σείσθη. Εξαπέλυσε μύδρους, ύβρεις, λοιδορίες, συκοφαντίες, διότι του χάλασε τη μανέστρα ο «εκ Κιούπκοϊ αγροϊκος χωρικός», ο «ευνοούμενος της Φρειδερίκης». Κατηγορήθηκε επίσης ότι δεν τον είχε εκλέξει η κοινοβουλευτική ομάδα του Ελληνικού Συναγερμού. Έλυσε το ζήτημα θεσμικά κατά τρόπον απaráμιλλο. Ίδρυσε αστραπιαία την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση-ΕΡΕ με σημαντική προσχώρηση κεντρών πολιτικών, εισηγήθηκε άμεσες εκλογές και τον Φεβρουάριο 1956 τις κέρδισε πανηγυρικά. Την υποτιθέμενη εύνοια

των Ανακτόρων υποκατέστησε με την εμπιστοσύνη του Λαού. Μεταξύ αυτού και της Αυλής όρθωσε την λαϊκή κυριαρχία. Σύντομα απέδειξε έμπρακτα ότι αμετακίνητος πολιτικός στόχος ήταν να εκσυγχρονίσει το Πολίτευμα, να περιορίσει τις αρμοδιότητες του Βασιλέως και να αποκαταστήσει την πολιτική ομαλότητα ώστε να ανασυγκροτήσει την ερειπωμένη χώρα και να αναπτύξει την οικονομία για να κλείσουν οι βαθιές πληγές της παρατεταμένης εθνικής τραγωδίας και να χορτάσει ο πενόμενος Λαός. Γι' αυτό, όμως, η Αντιπολίτευση τον κατηγορούσε δριμύτητα, όπως τώρα.

Και τα Ανάκτορα συνειδητοποίησαν σύντομα ότι ο «Μέγας Φρειδερίκος» δεν ήταν υποχείριός του. Δεν τον είχε στο χέρι της η Βασίλισσα Φρειδερίκη, διότι εκείνος δεν είχε μόνον μεγάλα φρύδια και κάτι άλλα...

Τα Ανάκτορα το 1958 επιστράτευσαν κορυφαίους υπουργούς του, που τον ανέτρεψαν και επεχείρησαν να τον αντικαταστήσουν με όργανο

τους πιστό στο Στέμμα. Διέπραξαν, όμως, το λάθος να αποδεχθούν την ακίβδηλα δημοκρατική εισήγησή του: άμεση διάλυση της Βουλής και προσφυγή στη λαϊκή κυριαρχία. Αμέσως μετάνιωσαν αλλά πολύ αργά πια. Απηχώντας την Αυλή ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, συναρχηγός της Ενώσεως Λαϊκού Κόμματος, ξεκινώντας την προεκλογική του εκστρατεία, Πρωταπριλιά 1958, διακήρυξε χαρακτηριστικά:

«Η εισήγηση του Αρχηγού της ΕΡΕ διά την διάλυση της Βουλής έφερε τον Ανώτατον Αρχοντα προ αδιεξόδου. Διότι δεν είναι επιτετραμμένον ο εγνώσιμός και το προσωπικόν συμφέρον οιοδήποτε να τάσσεται υπέράνω του συμφέροντος του Λαού και του Έθνους».

Ο Λαός, όμως, εγνώριζε καλύτερα το δικό του συμφέρον και επανέξελε τον προδομένο Πρωθυπουργό, ο οποίος, αφού συνέτριψε όλους όσοι τον είχαν ανατρέψει εκ των έδων, τους επανέφερε στο πλευρό του και τους εμπιστεύθηκε κορυφαία υπουργεία, επειδή έκρινε ότι

έτσι απέτρεπε τον ελλοχεύοντα νέο Διχασμό. Αξιωματική Αντιπολίτευση τότε εξελέγη η ΕΔΑ (Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά) προκαλώντας ριγή όπως ο ΣΥΡΙΖΑ. Το 1961 κερδίζει ξανά τις εκλογές αλλά η Ένωση Κέντρου τον κατηγορεί για «βία και νοθεία». Η εντύπωση αυτή έχει σφηνωθεί. Αλλά είναι πλαστή. Η αλήθεια είναι ότι, προκειμένου να μειωθεί η δύναμη της ΕΔΑ, το Βαθύ Κράτος της Δεξιάς οργάνωσε επιχείρηση για να ενισχυθεί η Ένωση Κέντρου. Αυτοεξόριστος στο Παρίσι το 1965 ο Καραμανλής γράφει στον έμπιστό του Κων. Τσάτσο:

«Από το 1961 οι σχέσεις μου με το Στέμμα έμπαιναν σε νέα και, θα έλεγα, κρίσιμη φάση. Δόθηκε εντολή στην ΚΥΠ, κατά τις εκλογές εκείνες, να τυπωθούν εκατομμύρια προκηρύξεις με αντικαραμανλικό περιεχόμενο, οι οποίες όμως τελικά δεν διανεμήθηκαν. Αυτό το πληροφορήθηκα αργότερα από πολλές πλευρές και αποδεικνύει, ότι η ΚΥΠ, εν αγνοία της κυβερνήσεώς μου, εκτελούσε τις εντολές των Ανακτόρων».